

H. C. Andersen
SNEDRONNINGEN
Dramatiseret af Ole Dan Larsen

Af IA

SNEDRONNINGEN dramatiseret af Ole Dan Larsen

© Afola 2020. Opførelsesrettighederne tilhører Ole Dan Larsen og Afola.
Afola, Zentavej 18, 9260 Gistrup. www.afola.dk

Udgivelser af Ole Dan Larsen:

H.C. Andersen: Snedronningen, Afola 2002 (ebog Afola 2020)

Ole Dan Larsen: Mjöllner og Mistelten, Afola 2002 (ebog Afola 2020)

W. Shakespeare: En Skærsommernatsdrøm (overs. og bearb.), Drama 1989 (ebog Afola 2020)

Cambrigde serie: Arbejdsbog til En Skærsommernatsdrøm (overs.), Drama 2000

George Büchner: Woyzeck (overs. og bearb.), Drama 1992 (ebog Afola 2020)

Ole Dan Larsen: Troldspejlet, Drama 1996 (ebog Afola 2020)

Ole Dan Larsen: Den evige Faust, Afola 1998 (ebog Afola 2020)

W. Shakespeare: Stormen (overs. og bearb.), Afola 2002 (ebog Afola 2020)

H.C. Andersen: Rejsekammeraten, Afola 2002 (ebog Afola 2020)

H.C. Andersen: Skyggen, Afola 2005 (ebog Afola 2020)

Ole Dan Larsen: Den skjulte prins, Drama 2009 (ebog Afola 2020)

Ole Dan Larsen: Webdronningen, Afola 2011 (ebog Afola 2020)

ISBN 978-87-91402-20-3

ROLLELISTE

Fortælleren

Gerda, Kay, bedstemor

Snedronningen

Den gamle kone, hyacinten, smørblomsten, roserne

Kragen, prinsessen, prinsen

Røvere, røverkællingen, røverpigen, rensdyret, skovduerne

Lappekonen, finnekonen

SCENEBILLEDER

1. akt, 1. scene		Fortælleren.
2. -	Stue	Gerda, bedstemor, Kay, snedronningen.
3. -		Fortælleren.
4. -	Ude i snevejr	Kay, snedronningen.
2. akt, 1. -		Fortælleren.
2. -	Blomsterhave	Den gamle kone, Gerda, hyacinten, smørblomsten, roserne.
3. akt, 1. -		Fortælleren.
2. -	Skovkant	Gerda, kragen.
3. -		Gerdas og kragens stemmer.
4. -	Sovegemak	Kragen, Gerda, prinsessen og prinsen.
4. akt, 1. -		Fortælleren.
2. -	Røverlejr	Røvere, røverkælling, røverpigen, Gerda, rensdyret, skovduerne.
5. akt, 1. -		Fortælleren.
2. -	Lappekonens hus	Rensdyret, Gerda, lappekonen.
3. -		Fortælleren.
4. -	Finnekonens hus	Rensdyret, Gerda, finnekonen.
6. akt, 1. -		Fortælleren.
2. -	Snedronningens slot	Snedronningen, Kay, Gerda.
7. akt, 1. -		Fortælleren.
2. -	Skovkant	Gerda, Kay, røverpigen.
3. -	Stue	Gerda, Kay, bedstemor.

1. AKT - 1. Scene.

Fortæller

Se så! Nu begynder vi. Når vi er ved enden af historien, ved vi mere, end vi nu ved. For det var en ond trolld! Det var en af de allerværste, det var Dævelen. En dag var han i et rigtig godt humør, thi han havde gjort et spejl, der havde den egenskab, at alt godt og smukt, som spejlede sig deri, svandt dér sammen til næsten ingenting. Men hvad der ikke duede og tog sig ilde ud, det trådte frem og blev endnu værre. De dejligste landskaber så ud som kogt spinat, og de bedste mennesker blev ækle eller stod på hovedet. Ansigterne blev så fordrejede, at de ikke var til at kende. Det var udmærket morsomt, sagde Dævelen.

Gik der en god, from tanke gennem et menneske, da kom der et grin i spejlet, så trolldjævelen måtte le af sin kunstige opfindelse.

Alle de, som gik i trolldskole, løb omkring med spejlet, og til sidst var der ikke et land eller menneske, uden at det havde været fordrejet deri.

Nu ville de også flyve op mod himmelen selv for at gøre nar af englenerne og Vor Herre. Jo højere de fløj med spejlet, des stærkere grinede det. De kunne næppe holde fast på det. Højere og højere fløj de; nærmere Gud og englenerne. Da sitrede spejlet så frygteligt i sit grin, at det fór dem ud af hænderne og styrtede ned mod jorden, hvor det gik i hundrede millioner billioner og endnu flere stykker. Og netop da gjorde det meget større ulykke end før.

Nogle stykker var knap så store som sandskorn, og disse fløj rundt i den vide verden. Hvor de kom folk i øjnene, dér blev de siddende, og da så de mennesker alting forkert, eller havde kun øje for, hvad der var galt ved en ting. Nogle mennesker fik endogså en lille spejlstump ind i hjertet, og så var det ganske grueligt: Det hjerte blev ligesom en klump is.

Den onde djævel lo, så hans mave revnede derved, og det kildrede ham så dejligt.

Men ude i verden fløj endnu små glasstumper om i luften. Nu skal vi høre!

1. AKT - 2. Scene.

Bedstemors stue. Gerda, bedstemor.

- Gerda *(Det banker på døren.)*
Nu skal jeg lukke op. Det er sikkert Kay, som vil lege med mig.
(Kay ind.)
- Gerda Se Kay, jeg har smeltet hul i isen på vinduet med en varm kobberskilling, så nu kan jeg se ud på snevejret udenfor.
Kom og se hvordan alle snefnuggene flyver rundt i luften.
- Kay Ja, det ser morsomt ud.
- Bedstemor Det er de hvide bier, som sværmer.
- Kay Har de også en bidronning, bedstemor?
- Bedstemor Det har de! De hvide biers dronning er snedronningen. Hun flyver der, hvor de sværmer tættest. Hun er den største af dem alle. Aldrig bliver hun liggende stille på jorden, hun flyver op igen i den sorte sky. Mangen en vinternat flyver hun igennem byens gader og kigger ind ad vinduerne, og så fryser de til, så det ligner blomster.
- Kay Det er ligesom på vores vindue. Men så kan man smelte kighuller i dem.
- Gerda Kan snedronningen komme herind?
- Kay Lad hende bare komme. Så sætter jeg hende på den varme kakkellovn, og så smelter hun!
- Gerda Åh, fortæl os noget mere om snedronningen.
- Bedstemor I må vide, at hun er klædt i en kåbe, der er lavet af millioner af helt hvide snefnug. Hun er så smuk og fin, men hun er lavet helt igennem af is. Den blændende, blinkende is, og dog er hun levende. Hendes øjne er som to klare stjerner, og ligesom stjernerne blinker, ligesådan er der ingen ro eller hvile i hendes øjne.
- (Mens bedstemor fortæller, dukker snedronningen op i vinduet og forsvinder igen.)*
- Kay Bedstemor! Hun var uden for vinduet og så herind! Jeg så hende selv!
- Bedstemor Ja så er det nok bedst, at vi ikke taler mere om hende. Hun har det ligesom solen: når man taler om den, så skinner den. Sæt I jer nu og kig i bogen med glansbilleder. Den ligger der på bordet. Så går jeg i køkkenet og ser til maden.
(Ud.)

Gerda Kom her og se, Kay. Det er så uhyggeligt med snedronningen. Lad os se på glansbillederne i stedet for. Der er så mange kønne blomster.

Kay Det var nu altså, som om hun var udenfor vinduet.

Gerda Nej nu skal du se her. Se, de roser er da meget kønnere end isblomster. - Jeg kan bedst lide de røde.

Kay Ja, men dem med glimmer på, er nu de flotteste.
(*Kirkeklokke falder i slag.*)
Av! Det stak mig i hjertet. Og nu fik jeg noget i øjet.

Gerda Må jeg se. Hvad er det for et øje?

Kay Det er det højre.

Gerda Der er ikke noget at se.

Kay Det er også lige meget. Jeg tror, det er væk nu. - Lad mig være. Det er væk nu. Gå med dig, jeg vil ikke have, du glor på mig.

Gerda Jamen Kay! Hvad er der dog i vejen?

Kay Hvad tuder du for. Du er grim, når du tuder. Der er ikke noget i vejen med mig. - Øv, den rose dér er gnavet af en orm. Se, den er helt skæv. Det er i grunden nogle ækle roser.

Gerda Kay, hvad gør du! Kom, lad os kigge i bogen igen, de roser er der da ingen orm i.

Kay Glansbilleder, bah - De er for pattebørn. Jeg vil hellere se på isblomsterne - og på snefnuggene. De er meget mere interessante end de virkelige blomster, og der er ikke en eneste fejl ved dem. De er helt nøjagtige, når bare ikke de smelter.

Gerda Jamen Kay ...

Kay Jamen Kay. Bah, bah. Jeg gider slet ikke være her mere. Jeg tager min slæde og går ud og kører i sneen. (*Ud.*)

Gerda Kay. Åh Kay

1. AKT - 3. Scene.

Fortæller Hvad var det, der var sket med Kay?
Det var just et af disse glaskorn, der sprang fra spejlet. I husker det nok, troldspejlet, som gjorde, at alt stort og godt, der spejlede sig i det, blev småt og hæsligt, men det onde og slette trådte ordentligt frem, og hver fejl ved en ting blev straks til at bemærke.
Den stakkels Kay havde fået en splint i øjet og også en splint lige ind i hjertet. Det ville snart blive ligesom en isklump. Nu gjorde det ikke ondt mere, men splinten var der endnu.

1. AKT - 4. Scene.

Ude i snevejr. Snedronningen, Kay.

Kay Åh, bare man kunne flyve. Så kunne jeg flyve rundt mellem alle de smukke snekrystaller ligesom snedronningen kan.
Hvem er du? Hvorfor står du så stille? Hvorfor ser du sådan på mig?

Snedronning Kom Kay, kom.

Kay Du kender mit navn! Jeg synes, jeg har set dig før. Hvem er du?

Snedronning Kom Kay. Kom med mig i min kane til mit slot i ismarkerne. Det har hundrede sale med vægge af den flygende sne, og nordlysene giver dem alle den smukkeste glans.

Kay Åh! er du hende! - Hvor er du smuk. Men jeg er lidt bange, og jeg fryser.

Snedronning Kom Kay. Lad mig kysse dig på panden.

Kay Uh, det er koldere end is, det er som om mit hjerte bliver til en isklump - nej, nu er det gået over, nu har jeg det godt.

Snedronning Nu får du ikke flere kys, for så kysser jeg dig ihjel. - Men nu er du jo også en stor og forstandig dreng.

Kay Ja, jeg kan hovedregning, og det med brøk og landenes kvadratkilometer og indbyggertal og den store tabel

Snedronning Hør ulvene hyler. Tiden er inde. Af sted til landet, hvor nordlysene skinner dag og nat.

2. AKT - 1. Scene.

Fortæller

Men hvorledes havde den lille Gerda det, da Kay ikke mere kom? Hvor var han dog? - Ingen vidste det, ingen kunne give besked. De andre drenge fortalte kun, at de havde set ham køre i en prægtig, stor kane, der kørte ind i gaden og ud af byens port.

Ingen vidste, hvor han var, mange tårer flød, den lille Gerda græd så dybt og længe. Så sagde de, at han var død, han var sunket i floden, der løb tæt ved byen. Oh det var lange mørke vinterdage.

-

Det blev forår, og solen sendte igen sine varme stråler. Og Gerda spurgte solskinnet, og hun spurgte svalerne, og hun spurgte floden, men ingen vidste, hvor Kay var.

-

Så gik Gerda ud i den vide verden for at søge efter sin Kay.

2. AKT - 2. Scene.

Blomsterhaven. Den gamle kone, Gerda, hyacinten, smørblomsten og roserne.

Gerda Åh, hvor er jeg træt, og mine fødder er så ømme. Jeg må sikkert godt hvile mig i denne kønne have.

Konen Jamen, du lille stakkels barn, hvordan er du dog kommet så langt ud i den vide verden. Kom og fortæl mig, hvem du er, og hvordan du dog kommer her.

Gerda Jeg hedder Gerda, og jeg er gået ud i den vide verden for at lede efter min legekammerat Kay. Jeg har spurgt alle dem, jeg har mødt, om de har set ham, og jeg har også spurgt fuglene og skoven og floden. Men der er ingen, der har set ham. Du har vel ikke set Kay. - Har du set ham?

Konen Næh, han er ikke kommet her forbi, men du skal se, han kommer nok. Alle kommer forbi kirsebærhaven en gang i deres liv.

Gerda Jamen han var så underlig, da han gik. Jeg kunne næsten ikke kende ham. Sæt han er gået en helt anden vej, så kan det vare længe før han kommer her. jeg må blive ved med at lede efter ham, jeg er bare så træt lige nu.

Konen Sæt du dig her og hvil dig lidt. Se her er en kurv med kirsebær, jeg lige har plukket. Spis du så mange du vil, så skal jeg rede dit kønne hår, det er jo blevet helt forblæst ved rejsen.

Ud af dit dejlige flettede hår,
reder jeg hver en fortærende sorg.
Min kam er fortryllet, som alt her hos mig.
Bort tryller jeg længslen og tanken om Kay.
Bliv kun hos mig, så vi kan os hygge,
her finder du stilheden, glemsel og lykke.

Se så! Sådant en sød lille pige har jeg rigtig længtes efter.

Nu skal du se, hvor godt vi to skal komme ud af det med hinanden.

(Går hen mod rosenbusken.)

Mine smukke blomster. Det går ikke an, at Gerda ser jer her, så kommer hun til at tænke på Kay.

Rose med dit blomsterflor,
skjul dig i den sorte jord!

(Rosenbusken synker i jorden. Konen ud. Tiden går.)

- Gerda Hvor er her dejlig stille og fredeligt. Har jeg været her altid?
Jeg kan ikke huske det. Jeg kender alle blomsterne. Det er bare som om der mangler en.
Smørblomst, du er en lille klar sol. Kan du ikke fortælle mig et eventyr?
- Smørblomst I en lille gård skinnede Vor Herres sol så varmt den første forårsdag. Strålerne gled ned ad naboens hvide væg. Tæt ved groede de første gule blomster, skinnende guld i de varme solstråler. Bedstemor sad i sin stol, datterdatteren kom hjem på et kort besøg. Hun kyssede bedstemor. Der var guld, hjertets guld i det velsignede kys. Guld på munden, guld deroppe i morgenstunden. - Se det er min lille historie.
- Gerda Det var en smuk historie, men det er som om den minder mig om noget
Hvad med dig, kønne hyacint, kan du også fortælle et eventyr?
- Hyacint Der var tre dejlige søstre, så gennemsigtige og fine.
Den enes kjole var rød, den andens var blå, den tredjes ganske hvid. Hånd i hånd dansede de ved den stille sø i det klare måneskin. De var ikke elverpiger, de var menneskebørn. Der duftede så sødt og pigerne forsvandt i skoven. Duften blev stærkere. Tre kister gled fra skovens tykning hen over søen. Sankthansorme fløj skinnende rundt om, som små svævende lys. Sover de dansende piger eller er de døde? Blomsterduften siger, de er døde. Aftenklokken ringer over de døde.
- Gerda Du gør mig ganske bedrøvet. Du dufter så stærkt, så jeg må tænke på de døde piger. Du får mig helt til at græde.
(Roserne skyder op af jorden.)
Jamen det er jo roser. Det var dem, der manglede! Hvor kommer I fra?
- Roser Dine varme tårer har vækket os af vores dvale.
- Gerda Åh, nu kan jeg huske. De dejlige roser derhjemme - og Kay! Jeg skal jo finde Kay. Ved I ikke, hvor han er? Tror I, han er død og borte?
- Roser Død er han ikke. Vi har jo været i jorden. Der er alle de døde, men Kay var der ikke.
- Gerda Tak skal I have. Åh Gud, hvor har jeg sinket mig.
Jeg må videre, for Kay må jeg finde.

3. AKT - 1. Scene.

Fortæller Og den lille Gerda løb på bare fødder ud i den vide verden. Da hun så sig om, var sommeren forbi, det var sent på efteråret. Det kunne man slet ikke mærke derinde i den dejlige have, hvor der altid var solskin og alle årstidens blomster.
Oh, hvor hendes små fødder var ømme og trætte og rundt om så det koldt og råt ud. De lange pileblade var ganske gule, og tågen dryppede i dråber fra dem. Et blad faldt efter det andet. Åh, hvor var det gråt og tungt i den vide verden.

3. AKT - 2. Scene.

Tåget skovkant. Kragen og Gerda.

Kragen Kra, kra - Go'da', go'da'. Nej, du skal ikke blive forskrækket. Ka' være, jeg er grov i mælet, men jeg mener dig det godt.
Hvorhen går du så alene i den vide verden?

Gerda Åh, kære krage. Jeg leder efter min Kay, min egen legekammerat. Han har været væk så længe, og ingen af dem jeg har mødt, har set ham. Har du ikke set Kay, kære krage?

Kragen Kunne være! Kunne være!

Gerda Hvad? Tror du! *(Vil omfavne kragen.)*

Kragen Fornuftig, fornuftig! Jeg tror, det kan være din lille Kay, men nu har han vist glemt dig for prinsessen.

Gerda Bor han hos en prinsesse?

Kragen Ja, hør bare men jeg har så svært ved at tale dit sprog. Forstår du kragemål, så kan jeg bedre fortælle.

Gerda Nej, det har jeg ikke lært, men bedstemor kunne det, og p-sprog kunne hun. Bare jeg havde lært det.

- Kragen Gør ikke noget, jeg skal fortælle så godt jeg kan, men dårligt bliver det alligevel. Hør nu her:
I det kongerige, hvor vi befinder os, bor en prinsesse, der er så uhyre klog. Hun har læst alle de aviser, der er i verden, og glemt dem igen. Så klog er hun. Forleden sidder hun på tronen, og det er ikke så morsomt endda, siger man, og så kommer hun til at sige: "Hvorfor skulle jeg ikke gifte mig?" Og det ville hun så, men hun ville have en mand, der forstod at svare, når man talte til ham, én, der ikke stod og kun så fornem ud, for det er så kedeligt. –
Du kan tro, det er sandt hvert ord, jeg siger. Jeg har en tam kæreste, der går frit om på slottet, og hun har fortalt mig alt. Men hør nu videre:
Enhver ung mand, som så godt ud, kunne frit komme op på slottet og tale med prinsessen, og den, som talte, så at man kunne høre, han var hjemme dér, og talte bedst, ham ville prinsessen tage til mand. Du kan tro mig. Det er så vist, som jeg står her.
Der var en trængsel og en løben, men det lykkedes ikke, hverken den første eller den anden dag. De kunne allesammen godt tale, når de var ude på gaden, men når de kom ind ad slotsporten og så garden i sølv og op ad trappen alle lakajerne i guld, og til sidst stod foran prinsessen, så kunne de kun sige det sidste ord prinsessen havde sagt, og det brød hun sig ikke om at høre igen.
- Gerda Men Kay, lille Kay. Hvornår kom han? Var han mellem de mange?
- Kragen Giv tid, giv tid, nu er vi just ved ham.
Det var den tredje dag, da kom der en lille person, uden hest eller vogn, ganske frejdigt marcherende lige op til slottet. Hans øjne skinnede som dine, og han havde det dejligste hår, men ellers fattige klæder.
- Gerda Det var Kay. Oh, så har jeg fundet ham.
- Kragen Kan være, kan være. Da han kom ind ad slotsporten og så livgarden i sølv og op ad trappen lakajerne i guld, blev han ikke det mindste forknyt. Han nikkede og sagde til dem: "Det må være kedeligt at stå sådan på trappen. Jeg går hellere indenfor." Dér skinnede salene med lys. Gehejmeråder og excellencer listede om og bar på guldfade; man kunne nok blive højtidelig. Hans støvler knirkede så frygteligt, men han blev alligevel ikke bange.
- Gerda Det er ganske bestemt Kay. Jeg ved, han havde nye støvler. Jeg har hørt dem knirke i Bedstemors stue.
- Kragen Ja, knirke gjorde de, og frejdigt gik han lige ind til prinsessen, der sad på en perle så stor som et rokkehjul. Og rundt omkring stod alle hofdamerne med deres piger og pigers piger og alle kavalernerne med deres tjenere og tjeneres tjenere.

Gerda Det må være frygteligt. Og Kay har dog fået prinsessen?

Kragen Havde jeg ikke været krage, så havde jeg selv taget hende. Og det selvom jeg er forlovet. Han talte lige så godt, som jeg taler, når jeg taler kragemål. Han var slet ikke kommet for at fri, men bare for at høre prinsessens klogskab, og den fandt han god, og hun fandt ham god igen.

Gerda Javist. Det var Kay. Han var så klog. Han kunne hovedregning med brøk. Åh, vil du ikke føre mig ind på slottet.

Kragen Det er lettere sagt end gjort. Jeg må tale med min tamme kæreste. Sådan en lille pige som dig, får aldrig lov at komme ind.

Gerda Jo, det gør jeg! Når Kay hører, jeg er her, kommer han straks ud og henter mig.

Kragen Lad se, lad se. Du kan ikke komme ind gennem porten, du har jo bare fødder. Garden i sølv og lakajerne i guld, vil ikke tillade det. - Græd nu ikke, du skal nok komme derop. Min kæreste kender en lille bagtrappe, og hun ved, hvor vi kan tage nøglen.
Kom vi må skynde os, det er allerede ved at være mørkt.

3. AKT - 3. Scene.

Mørke. Kragens og Gerdas stemmer.

Kragen Nu er vi i slotsgangen. Kom, jeg går foran. Vi går den lige vej, for her træffer vi ingen.

Gerda Her er så mørkt, og jeg synes, der kommer nogen efter os.

Kragen Det er kun drømmene. De kommer og henter det høje herskabs tanker til jagt. Det er kun godt, for så kan du se på prinsen, uden at han vågner.

3. AKT - 4. Scene.

Prinsessens sovegemak. Prinsessen, prinsen, kragen, Gerda.

- Kragen Se så, nu er vi i soveværelset. Nu tænder jeg noget lys, så du kan se, men pas på, at du ikke vækker herskabet.
- Gerda Åh, hvor er her smukt. Her må man have de dejligste drømme i verden. Men jeg kan ikke rigtig se
- Kragen Pas på, ikke for nær, Gerda.
- Gerda Åh! Det er Kay. Kay!
- (Prinsen og prinsessen sætter sig op.)*
- Prinsen Hvad foregår her?
- Gerda Åh nej! Det er ikke Kay - det var kun håret, der lignede. Det er ikke Kay!
- Prinsessen Hvem er ikke Kay? Hvem er I? Og hvad laver I her midt om natten?
- Kragen Kra, kra. Det er en sørgelig historie. Vi ville bare se herskabet, og nu har vi vækket herskabet af Deres kongelige drømme.
- Prinsessen Ja, det har I min tro. Men svar mig rask, eller jeg kalder på vagten. Hvem er I?
- Kragen Ak, jeg er en stakkels gammel krage, som er forlovet med prinsessens tamme krage, og det er lille Gerda, som har ledt og ledt i den halve vide verden for at finde sin legekammerat Kay.
- Prinsen Og hun troede, at jeg var hendes Kay?
- Kragen Ak ja, ak ja. Det er sørgeligt. Da jeg fortalte hende om prinsens frimodighed og nye støvler, så troede hun bestemt, det måtte være hendes Kay. - Og nu har vi vækket herskabet og herskabets vrede.
- Prinsessen Du stakkels pige! Kom roligt nærmere. Du har gjort det rigtige krage, og jeg er ikke vred på dig. Men du skal ikke gøre det en anden gang. Denne gang skal du have en belønning. Jeg vil give dig fast ansættelse som hofkrage med alt, hvad der falder af i køkkenet.
- Prinsen Du stakkels Gerda, du må være træt! I nat skal du få lov til at sove i min seng. - Mere kan jeg ikke gøre.
- Gerda Hvor dog mennesker og dyr er gode.

4. AKT - 1. Scene.

Fortæller

Om morgenen fik Gerda morgenmad af fine guldtallerkener på sengen, og hun fortalte prinsen og prinsessen om Kay og om hendes søgen efter ham. Hun fik tilbud om at blive på slottet og have gode dage, men hun bad kun om at få en lille vogn med en hest for, og et par små støvler, så ville hun igen drage ud i den vide verden og finde Kay.

Og hun fik både støvler og muffe, og da hun ville af sted, holdt der foran døren en ny karet af det pure guld. Kusk, tjenere og forrider, for der var også forridere, sad klædte i guldkroner.

Prinsen og prinsessen hjalp selv Gerda ind i kareten og ønskede hende al lykke, og kragen sad ved Gerdas side de første tre mil. Da sagde også kragen farvel. Den fløj op i et vejtræ og baskede med sine sorte vinger indtil vognen forsvandt af syne på vej ind i de store skove.

4. AKT - 2. Scene.

Røverlejr. Røverkællingen, røvere, Gerda, røverpigen, skovduer, rensdyret.

Røvere Vi har fundet guld, fanget en prinsesse.
Vi har fundet guld, fanget en prinsesse.
Vi har fundet guld, fanget en prinsesse.

(Røverkællingen og røverne danser.)

Røverkælling Ha, hah! Lad os så se på prinsessen.
Ah! Hun er fed, hun er nydelig, hun er fedet med nøddekerner. Det er lige så godt som et lille fedelam.
Nåååh, hvor hun skal smage!

Røverpigen Hun skal lege med mig. Hun skal give mig alle sine ting, hun skal sove hos mig i min seng, hun er min, hun er min!

Røvere Se, hvor kællingen tumler med sin unge.
Det er en rigtig uvorn røverpige.
Hende kan du være stolt af, mutter.
Lad hende bare få prinsessen og kom her og få en dram.

Røverkælling Lede unge! Så tag hende da, men vi slagter hende senere!

(Røverne og røverkællingen falder efterhånden omkuld og snorker.)

Røverpigen Så nu er de beskæftiget for natten! De får nu ikke lov til at slagte dig, så længe jeg ikke bliver vred på dig.
Du er vel en rigtig prinsesse?

Gerda Nej, jeg er ikke nogen prinsesse, jeg er bare Gerda.
Jeg er rejst ud i den vide verden for at lede efter min legekammerat Kay. Jeg holder så meget af ham, men han er forsvundet, og der er ingen, der har set ham. Har du ikke set Kay?

Røverpigen Næh, jeg har ikke set ham. Og jeg har heller ikke slået ham ihjel.
De andre får slet ikke lov til at slagte dig, heller ikke selvom jeg bliver vred på dig. Så skal jeg nok selv gøre det! Men når du ikke er en prinsesse, hvad gør du så i en guldkaret?

Gerda Den har jeg fået af prinsen og prinsessen; de var så flinke ved mig. Jeg fik lov til at sove i deres seng.

Røverpigen Du skal også sove hos mig, her hos mig og alle mine dyr. Se, deroppe sidder skovduerne. De flyver væk, hvis ikke de er låst inde. Og derhenne står min gamle kæreste Bæh!
Kom her, så Gerda kan se dig.
(Rensdyret stikker hovedet ind og pruster.)

- Gerda Det er jo et rensdyr.
- Røverpigen Ja, ham må vi have bundet, ellers stikker han også af. Hver eneste aften kilder jeg ham på halsen med min skarpe kniv, så bliver han så bange. Men kom nu, nu vil jeg sove!
- Gerda Vil du have kniven med, når du skal sove?
- Røverpigen Jeg sover altid med kniv, man ved aldrig, hvad der kan komme. Men fortæl mig nu igen om den lille Kay. Hvor længe har du ledt efter ham?
- Gerda Lige fra i vinter. Han forsvandt i et snevejr, og siden har ingen set ham, men jeg ved bestemt, at jeg nok skal finde ham igen.
- Røverpigen Ja, det bliver nu ikke førend i morgen, for nu vil jeg sove, og det skal du også. *(Begge lægger sig.)*
- Skovduerne Kurrr, kurrr. Vi har set den lille Kay. Kurrr. Han sad i snedronningens vogn, der fór lavt hen over skoven, da vi lå i rede. Hun blæste på os unger, og allesammen døde undtagen os to. Kurrr, kurrr.
- Gerda Hvad siger I deroppe? Hvor rejste snedronningen hen? Ved I også det?
- Skovduerne Kurrr. Hun rejste vel sagtens til Lapland, for der er altid sne og is. Sørg bare rensdyret, det ved han.
- Rensdyr Ja, i Lapland er der is og sne. Dér er velsignet og godt. Der springer man frit om i de store skinnende dale. Deroppe har snedronningen sit sommertelt, men hendes faste slot er oppe mod Nordpolen, på den ø, som kaldes Spitsbergen.
- Gerda Åh Kay, lille Kay!
- Røverpigen Nu skal du være stille. Ellers får du kniven i maven!
- Gerda Jamen Røverpige, de ved hvor min Kay er henne. Nu ved jeg, hvor jeg skal lede efter ham.
- Røverpigen Ja, hvis jeg giver dig lov! Men det må jeg vel hellere. Ellers tuder du vel bare ligesom de to skovduer dér, og det bliver ikke til at holde ud. - Du rensdyr! Ved du hvor Lapland er?
- Rensdyr Hvem skulle vide det bedre end jeg! Dér er jeg født og opvokset. Dér har jeg sprunget rundt på snemarken.
- Røverpigen Jeg har egentlig lyst til at kilde dig mange gange endnu med min skarpe kniv, for så er du så morsom. Men pyt! Jeg vil løsne din snor, så du kan løbe til Lapland. Men du skal tage benene på nakken, og du skal bringe Gerda til snedronningens slot.
- Rensdyr Det gør jeg med den største glæde.

- Røverpigen Ja, det er godt med dig. *(Til Gerda)* Jeg gør det kun, fordi jeg har lyst til det. Jeg gør nemlig kun det, jeg har lyst til. Det du havde med i kareten, det beholder jeg, men du kan få et brød og en skinke med, så sulter du da ikke.
- Gerda *(Græder)* Tak, åh tak skal du have, fordi du
- Røverpigen Hold op med at tude. Jeg kan ikke lide, at du tuder. Og nu skal du da netop være glad.
- Gerda Jeg ved ikke, hvordan jeg skal takke dig
- Røverpigen Du skal også bare se at komme afsted, før røverne vågner op igen. De bliver vel nok gale i hovedet. Jeg glæder mig helt til det. Løb så! Og pas godt på Gerda.

5. AKT - 1. Scene.

- Fortæller Rensdyret med Gerda på ryggen fløj afsted over buske og stubbe, gennem den store skov, over moser og stepper. Ulvene hylede og ravnene skreg og nordlysene flammede på himlen. De løb nat og dag. Brødene blev spist og skinken med - og så var de i Lapland.

5. AKT - 2. Scene.

Lappekonens hus. Lappekonen, rensdyret, Gerda.

- Lappekonen Jamen dog, jamen dog, får man gæster igen! Det er kun tredive år siden, jeg havde besøg sidst. Ja, dig kender jeg rensdyr, jeg kan huske dig fra da du løb rundt som kalv, men hvem er du, lille pige.
- Rensdyr Det er Gerda, lappekone. Hun er så forkommen af kulde, at hun ikke kan tale, for jeg har løbet langt og længe. Jeg har været fange hos røverne, men røverpigen gav mig fri, så jeg kunne føre Gerda til snedronningens slot, så hun kan finde sin legekammerat Kay.
- Lappekonen Ak, i arme stakler. Snedronningens slot. Så har I langt endnu at løbe. I må af sted over hundrede mil ind i Finmarken, for dér ligger snedronningen på landet og brænder blålys hver evige aften. Jeg skal skrive et par ord på en tør klipfisk - papir, det har jeg ikke. Den skal I give til finnekonen deroppe, hun kan bedre vise Jer vej end jeg kan. Men først må Gerda med ind i huset, så hun kan få varmen. Og en bid klipfisk til at stille sulten, det kan vi nok finde.

5. AKT - 3. Scene.

Fortæller Og da Gerda var blevet varmet og havde fået at spise og drikke, skrev lappekonen på en tør klipfisk, bad Gerda passe godt på den, og satte hende på rensdyret.
Fut, fut, sagde det oppe i luften. Hele natten brændte de dejligste blå nordlys - og så kom de til Finmarken og bankede på finnekonens skorsten, for hun havde ikke engang en dør.

5. AKT - 4. Scene.

Finnekonens hus. Finnekonen, rensdyret, Gerda.

Finnekonen Ser man det, ser man det! Det var et godt brev fra lappekonen, og ekstra godt er det, for det skal være min aftensmad.

Rensdyr Du er så klog, finnekone. Jeg ved, at du kan binde alle verdens vinde i en sytråd. Når skipperen løser den ene knude, får han god vind, løser han den anden, da blæser det stærkt, og løser han den tredje og fjerde, så stormer det så skovene falder om.
Vil du ikke give Gerda en drik, så hun kan få tolv mands styrke og overvinde snedronningen?

Finnekonen Tolv mands styrke! - Som om det var nok. Næh den slags trylleri forslår ikke her.

Gerda Åh, kan du ikke nok hjælpe mig finnekone. Jeg må ind i snedronningens slot, så jeg kan finde Kay.

Finnekonen Sæt dig dér ved ilden, mens jeg funderer over tingene.
Den lille Kay er rigtignok hos snedronningen, og han tror, at det er det bedste sted i verden. Men det kommer af, at han har fået en glassplint i hjertet og et lille glaskorn i øjet. De må først ud, ellers bliver han aldrig til menneske, og snedronningen vil beholde magten over ham.

Rensdyr Jamen, kan du ikke give Gerda noget, så hun kan få magt over snedronningen?

Finnekonen Jeg kan ikke give hende større magt, end hun allerede har.
Ser du ikke, hvor stor den er? Ser du ikke, hvor mennesker og dyr må tjene hende, og hvordan hun på bare ben er kommet så langt om i verden.
Hun må ikke af os vide sin magt. Den sidder i hendes hjerte. Den sidder i, at hun er et sødt, uskyldigt barn. Kan hun ikke selv komme ind til snedronningen og få glasset ud af den lille Kay, så kan vi ikke hjælpe.
To mil herfra begynder snedronningens have. Derhen kan du bære den lille pige. Sæt hende af ved den store busk, der står med røde bær i sneen, og skynd dig så her tilbage. Det er, hvad vi kan gøre for hende.

6. AKT - 1. Scene.

Fortæller

Rensdyret satte Gerda af ved busken og skyndte sig tilbage. Der stod den stakkels Gerda, uden sko og uden handsker, midt i den frygtelige, iskolde Finmark.

Hun løb frem, så stærkt hun kunne. Da kom der et helt regiment snefnug. Men de faldt ikke ned fra himlen, den var ganske klar og skinnede af nordlys; snefnuggene løb lige hen ad jorden. De var frygtelige. De var levende. Og jo nærmere de kom, des større blev de

Da bad lille Gerda sit fadervor. Og hendes ånde blev tættere og tættere og formede sig til små klare engle, der voksede mere og mere, når de rørte jorden. Og alle havde de hjelm på hovedet og spyd i hænderne. - Og da Gerda havde endt sit fadervor, var der en hel legion om hende. De huggede med deres spyd på de gruelige snefnug, så de sprang i hundrede stykker, og den lille Gerda gik ganske sikker og frejdig frem.

6. AKT - 2. Scene.

Snedronningens slot. Snedronningen og Kay. Senere Gerda.

- Snedronning Du er dygtig lille Kay. Men du skal være endnu dygtigere. Det puslespil, du prøver at lægge er jo forstands-isspillet, og det er det allerkunstigste af dem alle. Når du kan få det til at danne ordet EVIGHEDEN, så bliver du din egen herre, og så vil jeg forære dig hele verden - og et par nye skøjter. Prøv lille Kay, prøv. Du har al den tid, du behøver til at finde EVIGHEDEN. Nu suser jeg bort til de varme lande. Jeg vil hen og kigge ned i de sorte gryder, dem som menneskene kalder Ætna og Vesuv. Jeg skal hvidte dem lidt, det hører til. Det gør godt ovenpå citroner og vindruer.
(Snedronningen ud. Gerda ind.)
- Gerda Kay, søde Kay. Så har jeg endeligt fundet dig. - Det er mig, Gerda!
- Kay Hvad er det, der drypper på mit bryst - tårer? Mit hjerte bliver pludseligt så varmt. Gerda, er det dig? Er det virkelig dig! Jeg føler det, som om jeg skal græde. Hvad var det, der faldt ud af mit øje? *(Springer op.)* Gerda, min egen Gerda! Hvor har du dog været så længe? Og hvor har jeg været?
- Gerda Åh, Kay. Du har været hos snedronningen i lang, lang tid, og jeg har ledt sådan efter dig.
- Kay Hvor er her dog koldt. Hvor er her tomt ~~og stort~~. Åh, kære Gerda, hvor er jeg glad for, at du er her!
- Gerda Se, bogstaverne på gulvet bevæger sig.
- Kay De danner et ord. EVIGHEDEN står der! Jeg er fri!

7. AKT - 1. Scene.

- Fortæller Og Gerda og Kay tog hinanden i hænderne og vandrede ud af det store slot. Og hvor de gik, lagde vinden sig, og solen brød frem. Da de nåede busken med de røde bær, stod rensdyret og ventede på dem. Det havde en ung ren med, hvis yver var fuldt, og den gav dem sin varme mælk og kyssede dem på munden. Så bar de Kay og Gerda, først til finnekonen, hvor de varmede sig i den hede stue, og så til lappekonen, som havde gjort sin slæde istand. Og rensdyret og den unge ren sprang ved siden af og fulgte med lige til landets grænse. Dér tittede det første grønne frem, og dér tog de afsked med rensdyret og lappekonen. De første små fugle begyndte at kvitre, og skoven havde grønne knopper.

7. AKT - 2. Scene.

Skovkant. Gerda, Kay, røverpigen.

- Røverpigen Halløj! Holdt I to!
- Gerda Jamen røverpige, er det dig!
- Røverpigen Javist er det mig. Hvem skulle jeg ellers være.
- Gerda Hvad laver du dog her, så langt fra din skov?
- Røverpigen Jeg blev træt af at være hjemme, så nu er jeg på vej nordpå, og siden ad en anden kant, hvis dét ikke fornøjer mig.
Du er ellers en rar fyr til at traske om. Gad vide, om du fortjener, man løber til verdens ende for din skyld.
- Gerda Det gør han, vær vis på det. Men sig mig, hvordan går det med prinsen og prinsessen?
- Røverpigen De er rejst til fremmede lande.
- Gerda Og kragen?
- Røverpigen Ja, kragen er død! Den tamme kæreste er blevet enke og går med en stump sort uldgarn om benet. Hun klager sig ynkeligt, og vrøvl er det hele!
Men fortæl mig nu, hvordan det er gået dig, og hvordan du fandt Kay.
- Gerda Jo, dit rensdyr bragte mig først til lappekongen og så til finnekongen, og hun viste mig vej til snedronningens slot.
- Kay Og der var jeg, uden rigtig at vide det. Mit hjerte var som en isklump, men Gerdas tårer smeltede isen og gav mig liv igen.
- Røverpigen Og nu er I på vej hjem! Hvis jeg engang kommer igennem jeres by, så skal jeg nok komme og besøge jer. Men først skal jeg ud i den vide verden.
Snip-snap-snurre-basselurre, farvel med jer. *(Ud.)*
- Gerda Farvel og lykke på rejsen.
- Kay Farvel. Kom Gerda. Hør klokkerne, vi er straks hjemme.

7. AKT - 3. Scene.

Bedstemors stue. Kay og Gerda. Bedstemor.

Kay Åh, Gerda! Kan du kende den kære gamle stue igen?

Gerda Ja, her legede vi som børn, når sneen fæg udenfor.

Kay Det er længe siden.

Gerda Og se, nu blomstrer roserne.

Kay De blomstrer for os.

(Bedstemor sidder i solen og læser i biblen.)

Bedstemor Uden at I bliver som børn, kommer I ikke i Guds rige!

Ak, søger de ydmyge steder,
i støvet for frelseren græder,
så får I vor Jesus i tale,
thi roserne vokse i dale.

SLUT